

צ'בזטי מזהר"ן

קמא

דף קו:

עם

ביאור חברותא
ללימוד בעיון

תורה קס

אמר שהמתמיד בלימוד ספרו יהיה נעשה איש כשר באמת
ובעל מה גדול כי יש בה עמקות נוראה שאין בשום ספר
(ה"מ שמו שמה)

תורה אור
הושע יד (י) מי חָבֵם וְיָבִין
אֵלֶּה נְבוֹן וְיִדְעֶם כִּי יִשְׂרָאֵל
דָּרְכֵי יְהוָה וְצִדְקֵים יִלְכוּ בָּם
וּפְשָׁעֵים יִקְשְׁלוּ בָּם:
תורה קס
שיר השירים ה (ב) אֲנִי יְשָׁנָה
וְלִבִּי עַר קוֹל דוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחֵי לִי אֲחֹתִי רַעְוִתִי וְיִנְתֵּנִי
תִּקְוִיתִי שְׂרָאשִׁי נִקְמָלֵךְ קָל
קַנְצוֹתַי רָסִיסִי לְלִלָּה:
תורה קסא
דברים שפטים כ (ט) כִּי
תִצְוֶה אֶל עֵיר יָמִים רַבִּים
לְהִלָּחֵם עִלְיָהּ לְתַפְשָׁהּ לֹא
תִשְׁחָתֵי אֶת עֵצָהּ לְגִדְחָהּ עֲלֵיו
גְרָוֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאוֹתוֹ
לֹא תִכְרַת כִּי הָאָדָם עֵץ
הַשָּׂדֶה לְבָא מִפְּנֵיךְ בְּמִצְוֹתַי:
תהלים פח (יח) סְבוּנֵי כַּפְּתִים
קָל הַיּוֹם הַקִּיפּוֹ עָלֵי יְהוָה:
תורה קסג
בראשית לך לך יב (טו)
וַיֵּרָאוּ אֹתָהּ שְׂרֵי פְרֵעָה
וַיְהִלְלוּ אֹתָהּ אֵל פְּרֵעָה וַתִּקְחָהּ
הָאִשָּׁה בֵּית פְּרֵעָה:
קהלת ח (ט) אֵת קָל הָאֵל
רָאִיתִי וְנִתְּנָן אֵת לִבִּי לְכָל
מַעֲשֵׂה אָשֶׁר נַעֲשָׂה תַחַת
הַשָּׁמַיִם עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם
בְּאָדָם לְרַע לוֹ:
ישעיהו ט (ט) וַיִּגְדֹּר עַל
יְמִין וַיִּרְעֵב וַיֹּאכַל עַל שְׂמֹאלוֹ
וְלֹא יָשְׁבַעוּ אִישׁ בִּשְׂרֵי רֵעֵוֹ
יֹאכְלוּ:
תהלים קו (ה) וְהִי רַבְעִים גַּם
צְמֵאִים נַפְשָׁם בְּהֵם תִּמְעָשֶׂיךָ:

קו: ליקומי

נמצא שיש בהטל שני כחות, להמית ולחיות כנ"ל, כן נעשה מהתורות הנ"ל על ידי בחינות הנ"ל, שהם ממש בבחי' הטל הגשמי, נעשה מזה ט"ל. וצדיקים ילכו בם וכו' [א] כנ"ל: [א]אחר

שאמר תורה הזאת, ענה ואמר, אבל לא מצאתי מקרא או איזהו מארז"ל, למצוא בו דברים אלה, אפשר לומר מצא אחד שיוכל למצוא דברים אלה באיזה מקרא או מארז"ל, והזכיר אז מה שאמר ר' יהושע (סוטה פ"ה) מי יגלה עפר מעיניך ריב"ז שהיית אומר עתיד דור א' וכו' שאין לו מקרא מן התורה והלא עקיבא [ב] תלמידך מוצא לו מקרא מן התורה:

קס [ג] הדפק דופק ונוקש באדם [ג]. לפעמים הוא נוקש באדם ומזכיר אותו לעבודת הש"י, בבחי' (ש"ה ה) קול דודי דופק, ולפעמים הוא מזכיר את האדם לעבירה ח"ו, כי הדפק בא מן הנשימה [ג], והנשימה בא מן האויר ע"י הדיבור, וכפי הדיבור כן נעשה הדפק אם לטוב או להיפך:

קסא [ד] המחלוקת מגביה ומרים את האדם [ד], כי האדם עץ השדה (דברים כ), והנה עין המונח על הארץ, א"א לו להגביה א"ע, כ"א על ידי שבאין עליו מים שומפין, אזי המים מרימין ונושאין את העין, והמחלוקת נקרא מים כמ"ש (תהלים פח) **סבוני כמים כל היום הקיפו עלי יחד**:

קסב [ה] בימי המגיד ז"ל [ה] היה איש עשיר ומיוחס, והיה מתנגד לאנשי המגיד, וספרו לו אנשיו מזה האיש, ואמר להם שיראו לקרב אותו אליו, ולהשתדל בזה מאד ולהתפלל להש"י שיעזור להם, וכן עשו עד שעזרם ה'. שהביאו אותו להמגיד ז"ל, ונעשה איש כשר ירא שמים, אך התחיל לירד מנכסיו, ואמר המגיד ז"ל, שאלו שניהם א"א שיהיו במקום אחד, היינו תורה וגדולה, כי הרוצה להחכים יורים להעשיר יצפין (כ"ב כה ע"ב). נמצא כשרוצה להחכים עומד לדרום. ע"כ א"א לו להעשיר, כי כשהוא בדרום אזי איננו בצפון ועשירות בצפון, וכן להיפך, כ"א אם הוא בתכלית העניויות שהוא אין ממש, אזי אינו עומד בשום צד, כי א"א לומר עליו שהוא בצפון או בדרום מאחר שהוא אין ואפם ממש, ע"כ אפשר שיהי' תורה וגדולה במקום אחד, כגון משרע"ה ורבינו הקדוש [ה].

קסג [ו] לפעמים מונח הדיבור ומוכן לצאת, ואינו יוצא דרך הפה כ"א דרך העורף, [ו] (וממש אפשר לשמוע כמה פעמים שהדיבור אינו יוצא דרך הפה רק דרך העורף [ו]) כי יש שלש קליפות, והקליפות רוצים תמיד לתפוס הדיבור לעצמם, בפרט דיבור הקדוש מאדם גדול, כי אצלם כל הדיבורים יפים ונאים והשובים, ורוצים לתפסם, מכ"ש כשהדיבור נאה באמת, כי המצריים שהיו כולם שחורים, אלו לא היתה שרה יפת תואר כ"כ, ג"כ היתה חשובה בעיניהם מאד, והדיבור הוא בחינות שרה לכ"א לפי ערכו, יש שהוא בחינות שרה לאומית (ברכות

מוהר"ן

קסב קסג קסא קס

ג.) [ג] שהוא מושל בדיבור שלו על עיר ומדינה, ויש שהוא בחי' שרה על כל העולם כולו, ויש שהוא שורר בביתו, אך אצלם שהם בחינות מצרים שכולם שחורים ושפלים, כל הדיבורים חשובים ורוצים לתפסם. כי הג' קליפות הם שר האופים ושר המשקים ושר הטבחים, שהם תאוות אכילה ושתייה. ופרעה הוא אותיות העורף שעומד אחורי הקדושה, ותיכף שרואין הג' שרים הנ"ל, שהם שרי פרעה, את שרה שהוא הדיבור, אזי יפה ונאה בעיניהם, ותופסים אותו לפרעה, כמ"ש (בראשית יב) **ויראו אותה שרי פרעה ויהללו אותה אל פרעה**, כי הג' שרים הנ"ל הם קנה ווישט וורידין, ותופסין הדיבור להעורף. והנה כשהדיבור הוא דיבור הקדוש בחינות שרה שהיה שכניה עמה, אף שהיה צר לאברהם מאד מאד בעת שנלקחה, עכ"ז ידע וכמה בה' שהוא טובה גדולה שנתפסה לשם, שנעשה מזה נחת גדול להש"י, שהוא בחי' **עת אשר שלט האדם באדם לרע לו** (קהלת ח), שלקחה משם ניצוצות הקדושים כידוע [ג]. אבל אם הוא דיבור פשוט ח"ו, אפשר שיתפסו אותו לשם, וכמעט ח"ו ישתקע שם, אם לא שיבא"י צדיק אמת שיש לו כח להוציאו משם: ויש אדם שנעשה מכולו וממנו דיבור, שנעשה שיהא כפי הבריות, והכל דוברין ממנו, והוא הולך נע ונד ומתפורר כפי כולם, ואצל כל א' וא' שבא לשם, יש לו עינויים וצרות משונות, כי אצל כ"א יש לו פרעה לפי בחינתו, וכשבא לפי אדם גדול, שם פרעה מלך, ומצרים מדינה, וג' שרים, אף כשהם תופסים הדיבור ונופל אליהם, צר לו מאד, עכ"ז יש לו ניהא, שאפשר לו למצוא שם ניצוצות הקדושים, ויהיה טובה מזה. אך כשבא לפי אנשים שפלים, ושם כשתופסים הדיבור להעורף, והוא נופל שם, ושם מְדַבֵּר שְׂמֵמָה צָרָה וְעָרְבָה [ג] לא עבר בה איש, אין לו עם מי לפגוע, צר וזר מאד. הנפש הולכת נעה ונדדה ומתפוררת כפיזור הנפש, כפי כמה אנשים, והוא עיף ורעב וצמא במדבר, ואין לה אכל להשיב נפשה הרעבה והצמאה, ואוכלת את עצמה, בבחי' **איש בשר זרועו יאכלו** (ישעי' ט) [ג]. וכדמיון האיש שגבר עליו הקרירות מאוד, ואין לו שום כ"כסוי לחםם עצמו ולהתעטף בו, והוא מכפל ומחבק ומכוייץ עצמו, כמו כן הנפש אין לה שום כסוי להתעטף ולכסות עצמה, והיא בחי' [ג] **נפשם בהם תתעטף** שמתעטפת מעצמה מינה ובה, וכל כך נתעלפה עד שאפ"י אם נותנין לה דבר מאכל, אינה יכולה לקבל לאכול, כמו החולה שמוטל זמן רב בחליו, עד שנתעלף כ"כ שא"א לו לקבל שום מאכל, וכשנותנין לו הוא דוחה ואינו יכול לקבל, ומה נעשה ואנחנו גרמנו לעצמינו שלא שמענו לעצות טובות שנתן לנו הש"י [כ] פנו אלי עורף ולא פנים: ואז הוא חבוש בבית האסורין. כי נתפס ונאסר שם. ולפעמים מגביהו למעלה. ומעלהו לשמים. ואח"כ משליכו מאד

^כ מתרצו - כיסוי
^{כז} בתשכס - מכויץ
^{כח} תהלים קו ה'
^{כט} הערה זו נמצאת כבר גם בדפוס

^א הושע יד י' ועיין גיור כג.
^ב הערת מוהר"ן בתקפא
^ג מתרצו - ימצא
^ד בתשכס - (סוטה כז) וא"צ כי זו משנה בסוטה פרק ה משנה ב ומשנה ה
^ה מתרצו ר' עקיבא וצ"ע כי במשנה כתוב עקיבא
^ו לא ידוע מתי והיכן נאמרה תורה זו
^ז עיין שער מאמרי רשב"י על תיקון סט דף קו
^ח ספר הברית ח"א ז' כד. וזהו רע"ג ח"ג דף רלד.
^ט לא ידוע מתי והיכן נאמרה תורה זו
^י עיין שיש"ק ח"א אות קעב
^{יא} לא ידוע מתי והיכן נאמרה תורה זו
^{יב} המגיד ממעוריתש תלמיד וממשיך הבעש"ט
^{יג} גיטין נט. מרבי עד רב אשי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד. ועיין סוטה מט משמת רבי בטלה עונה.
^{יד} לא ידוע מתי והיכן נאמרה תורה זו
^{טו} הערה זו כבר נמצאת גם בדפוס
^{טז} צ"ע עיין חיי מוהר"ן סימן תקפס. [ועיין שיחות הר"ן סימן טז שיש סמפונות מהריאה למח שאפשר לצעוק בלא קול]
^{יז} עיין מורחי על פרש"י בראשית יז טו
^{יח} מד"ה כי הג' קליפות עד כאן הם דברי הארז"ל בלקוטי תורה פ' לך לך.
^{יט} מתרצו - שיבוא
^כ בתקפא - נ"פ (ו' מחוק ונשאר נקודה)
^{כא} לשה"כ ירמיהו נא מג
^{כב} וירמיהו יט ט'

מאמר הדופק דופק ונוקש באדם

מספה"ק ליקוטי מוהר"ן

זמן ומקום אמירת התורה
לא ידוע

פתיחה

הדפק דופק ונוקש באדם ולפעמים הוא מזכיר אותו לעבודת השם בבחינת: "קול דודי דופק", ולפעמים הוא (קול מהיכל התמורות) מזכיר אותו להפוך חס ושלום:
כי האדם נושם אוירים והבלים שנעשים מדבורי העולם, וההבלים אלה הריאה שואבת אותם ומבררת את החמצן ומערבת אותו בדם והאוירים הנ"ל מגיעים עם הדם ללב, שדופק אותו לכל האיברים, והדופק נוקש לפי מהות האוירים שבאו אליו ע"י הנשימה, דהיינו אויר שהוא מדבורים קדושים גורם לדופק שנוקש התעוררות לעבודת ה', לעומתו אויר שמדבורים פגומים גורם לדופק להיות נוקש לעבירה ח"ו.

שיחות

איך

לקוטי הלכות

או"ח ראש השנה ו' בר"פ אות ב' – וכל זה אי אפשר לזכות כי אם בכח זה של הבעל כח הנ"ל היה לו כח בידיו להוציא את החצים, שזה בחינת תשובה כנ"ל ולכנס לתוך כל היוד חומות של מים, שהם בחינת מימי הדעת שצריכים לידע החומות והבנינים נפלאים שיש שם וכו'. (וכמו שכתוב מזה בהלכות תולעים הלכה ד', עין שם). ויודע כל הדפיקין של כל אחד ואחד ויכול לשמוח את כל אחד ואחד. וכל אלו הבחינות תלויים זה בזה וקשורים זה בזה והוא נכנס לתוך עמק ירידתו ונפילתו של כל אחד ואחד שירד ונטבע בין מצולה ואין מעמד וקא בעמקי מים ושבלת שטפתהו. וגם שם יש לו בחירה עדין לצעק ולחפש א"ה וכו' והבעל כח הנ"ל מוריד את עצמו לשם ומרמוז לו רמזים שהם בחינת ידים, (כמו שמבאר במקום אחר. באופן שימצא עצות בכל פעם למלט נפשו, כי יודע הדפק של כל אחד בכל עת, בבחינת קול דודי דופק, שלפעמים דופק בו ומזכירו את השם יתברך ולפעמים להפך חס ושלום, (כמו שכתוב בסימן קס ליקוטי א). ועקר רפואתו על ידי השמחה שמכניס בכל אחד בכל מקום שהוא במה שלא עשני גוי והבדילנו מן התועים וכו', שבכל זה עוסקים בסבות שהוא זמן שמחתנו.

קושיות

- דופק ונוקש – מזה ההבדל? נראה לומר שדופק הכוונה לעצם פעולת הלב, אבל נוקש הכוונה למה שהוא מעורר את רצון הלב, כמו הנוקש בדלת שהכוונה לעורר את בני הבית לבוא לפתוח את הדלת.
- הדבורים הרעים צ"ע האם דווקא שמדבר על עבירה או גם דבור לשון הרע גם צ"ע דברים בטלים שגם הם עבירה. כי ודברת במ כתיב.
- צ"ע כיצד הדבורים של העולם משפיעים על רצון הלב ע"י ששואב את האויר לריאה? נראה לבאר עפ"י תורה מג"ז ותורה לא"י גם ראה תורה קנט"ו

ה עדי תמוז תשפ"ד

ב ראה לקמן

י תורה לא אות ח' – וזהו (קהלת ח'): "יש הבל אשר נעשה על הארץ" וכו', וזהו בחינת גלגולי נפשות, כשאדם משתוקק לאיזה דבר, ומוציא השתוקקותו אחר כך בהבל פיו כנ"ל, אזי נעשה הנפש. והנפש הזאת הינו הרוח ממללא, הולכת באויר, ומגיע לאדם אחר, ומעוררת את האדם אחר לתשוקה. ולפי התשוקה, לפי הנפש, לפי הרוח ממללא, כן נתעורר האדם. אם התשוקה בא מצדיק לרשע, אזי נתעורר הרשע בהרהורי תשובה, בבחינת: "יש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים". ואם להפך, להפך. והכל נעשה על ידי ההבל פיו שהוא הנפש, כי זה ידוע לכל, שעקר הדבור הוא, שבלי הדבור מכין באויר, ואויר הזה פוגע באויר הסמוך לו, והסמוך בסמוך, עד שמגיע לחברו, ושומע חברו האותיות. וכשהוא מקבל דבורו, הוא מקבל נפשו ונתעורר לדבר הזה:

י תורה קנט – כי כשהאדם לומד יוצאים הבלים ואדים מפיו, ואפילו אם לפעמים אינו מוציא דבור מפיו, על כל זה בשעה שיושב על הספר ומעיין, יוצאים הבלים ואדים ממנו, ויש בהם חמימות ולחות בידוע בטבע, ואלו ההבלים והאדים שיוצאים הם בחינת אש ומים, וכשאינם יכולים לעלות אל המקום הצריך להם, ואזי בליהל מכה עליהם הנ"ל, הינו בחינת הגרדיני נימוסין וכו' שיוצאין בליהל כנ"ל, ונתפזרים באויר, ובני אדם שואבין מהאויר, ואזי שואב כל אחד מכחות התורות האלו שנתפזרו באויר, וכן באמת טל בגשמיית יש בו גם כן שני כחות טוב ורע להמית ולהחיות..... נמצא שיש בהטל שני כחות, להמית ולהחיות כנ"ל, כן נעשה מהתורות הנ"ל על ידי בחינות הנ"ל, שהם ממש בחינת הטל הגשמי, נעשה מזה ט"ל. וצדיקים ילכו במ וכו' כנ"ל:

ד. הדופק נוקש לפי אויר הדבורים – צ"ע האם דווקא הסמוך לו, ועל כן אמר דוד במושב ליצים לא ישב. ואמרו חז"ל אוי לרשע ואוי לשכנו.

ה. הדופק בא מן הנשימה – דבריו צ"ע לפי הידוע היום שדופק הלב הוא עצמאי ואילו הנשימה היא ע"י הריאה, כשהיא מתרחבת היא שואבת אויר וכשמתכווצת דוחה את האויר לחוץ. ראה מה שאומר בסמוך, שהנשימה בא מהאויר ע"י הדבור. ומוהר"ת בתפילה מבאר שאין הכוונה לדבור שלו, אלא לדיבורים של העולם, נמצא מבואר שאין הכוונה לפעולה המכנית של הנשימה, אלא לחיות רוחניות המלוּבש באויר. וכך גם הדופק שמדבר עליו כאן, הכוונה לפעולה הרוחנית של הדופק, דהיינו כיצד הוא נוקש ברצון הלב לטוב או לרע.

ו. לפי המבואר שהבלי הדיבורים, הם באויר של הנשימה, צ"ע מדוע הריאה כמו שהיא מסננת את האויר ומבררת ממנו את החמצן, כך היה ראוי שהיא תסנן ותברר את ההבלים הטובים מהרעים. וצ"ע אולי באמת עפ"י המבואר בתיקונים¹⁷ (וראה סוף תורה ח' ותורה צב) שחמש אונות של הריאה הם בחי' חמישה חומשי תורה, על כן באמת מי שלומד תורה אזי הריאה הרוחנית שלו מבררת את ההבלים. אבל מי שלא לומד תורה אין לו ריאה של תורה שתברר אותם והוא צריך להתמודד עם ההבלים אחרי שכבר נהפכו לרצון רע, להתגבר עליהם ע"י יראת שמים.

הקדמה

מתבאר כאן ובתפילה של מוהר"ת על תורה זו שהאויר שאנו נושמים, לבד מהחמצן שיש בו בגשמיות וע"י הריאה הוא מתערב בדם להחיות את הגוף. גם יש באויר תערובת הבלים מדבורים טובים ורעים, של העולם. וההבלים האלה מתלבשים בחמצן שבדם, ומגיעים עמו ללב, שדופק את הדם לגוף.

ומבאר כאן רבנו שלפי ההבלים, כך הוא נוקש בלב את הדם לגוף, אם הם הבלים של דבורים קדושים הוא נוקש בלב והגוף רצון לעבודת ה'. ואם הם להפך הבלים של דיבורים פגומים, אזי הוא נוקש רצון לעבירה ותאוות ח"ו.

בתורה כאן לא מבואר עצה כיצד להתמודד עם דופק שנוקש לעבירה. ומסתמא צריך להתגבר ע"י יראת שמים. ובוודאי עיקר גדול להתפלל שלא יבואו לנשימה שלי אוירים של דבורים פגומים. ומסתמא גם צריך להשתדל להימצא בחברה טובה של בני אדם שדבוריהם בקדושה ונכספים תמיד לה' ית'. וכעין שמצינו סגולה נפלאה להתפלל בצד צדיק¹⁸. ומסתמא גם לזה התכוון דוד המלך בתהלים "ובמושב ליצים לא ישב". וחז"ל אמרו 'אוי לרשע ואוי לשכנו'. כנראה לבד ממה שרואה ושומע, כי גם נושם את הבלי הדבורים הרעים של הרשע ואזי הדופק שלו נוקש לעבירה ח"ו.

ועיין תורה מג¹⁹ שדבורים של בר דעת דקליפה כמו בלעם, האוירים הארסיים שיצאו מפיו הלכו רחוק וגרמו לכל ישראל שיתגבר עליהם תאוות הניאוף. מה שמלמד שהאוירים הולכים גם רחוק. אבל אפשר שיש חילוק בזה בין בר דעת דקליפה לבין סתם אדם שהאוירים הרעים שלו לא הולכים רחוק כל כך. ועוד לפי המבואר בזוהר שרק שבט שמעון פגמו, אולי היו יותר סמוך אל בלעם משאר השבטים.

עוד נראה לומר שלכאורה גם לימוד תורה מועיל לזה, דהיינו שאפשר שיש בזה הבדל בין תלמיד חכם לעם הארץ, עפ"י המבואר בתיקונים (דף ע). שחמש כנפי ריאה הם בחי' חמישה חומשי תורה, נמצא שת"ח הריאה שלו היא בחי' תורה, וכמו שבגשמיות האויר מעורב בכמה סוגי גז, והריאה מבררת את החמצן מהאויר שהאדם נושם ומערכת אותו בדם הנשאב ללב וממנו לגוף. אולי כך גם הריאה הרוחנית של ת"ח שהיא תורה, מבררת את ההבלים הקדושים מההבלים הרעים שבתערובת ההבלים שבאויר שהוא נושם, ומה שמגיע לדופק הוא הבלי האוירים הקדושים, נמצא שע"י התורה הוא זוכה שהדופק נוקש בו לעבודת ה'.

עד כאן ההקדמה

¹⁷ תיקון כה דף ע. – כגוונא דא אינון חמש כנפי ריאה, כגוונא דחמשה חומשי תורה.

¹⁸ בהגהות חת"ס בגליון ש"ע או"ח סימן קב (על הט"ז ס"ק ה') בענין חנה שהתפללה על יד עלי הכהן כתב שהיא סגולה נפלאה להתפלל בצד צדיק ע"ש.

¹⁹ תורה מג – דע כי הדבורים של הרשע שהוא בר דעת, מולידים נאוף בהשומע. פי הוויגים נמשכים מהדעת... וכשןשע מדבר ומוציא מפיו הבלים, מוליד אוירים ארסיים של נאוף. והשומע ממנו הדבורים, ונושם נשימות, מכניס בגופו אלו האוירים: ... נמצא שבלעם הוא דעת דקליפה, ועל ידי דבוריו הוליד אוירים ארסיים של נאוף. לזה כשפאנו ממלחמת מדין, נאמר (במדבר ל"א): "ויקח משה על פקודי החיל, ויאמר החייתם כל נקבה, הן הנדה היו בדבר בלעם". 'בדבר' דיקא, פי על ידי דבריו, שהוא התגלות הדעת שלו, הוליד נאוף במדין.

תורה קס י"ז

הדפק דופק ונוקש באדם.

רוצה לומר הדופק שבלב פעולתו הגשמית^ט מלוּבש בה פעולה רוחנית, וכמו שבפעולה הגשמית איכות הדם שהלב מחזיר לגוף תלויה בחמצן שבא מנשימה של הריאה. כך ברוחניות פעולת הדופק תלויה ברוחניות המלוּבש באויר הנשימה שנמשך ע"י הריאה. לטב או לביש. כפי שיתבאר לקמן. והאריז"ל מבאר שזה רמוז במילה דו-פק' שיש דפיקה בחי' דו, שהיא בחי' קול דודי דופק, ויש דפיקה שהיא בחי' פק שהיא קול מהיכל התמורות.

על כן הדופק לפעמים הוא נוקש באדם ומזכיר אותו לעבודת הש"י, בבחי' (ש"ה ה)/^א קול דודי דופק, ולפעמים הוא מזכיר את האדם לעבירה ח"ו בבחי' קול מהיכל התמורות.

כי הדפק בא מן הנשימה כמבואר בספרי מחקר קדמונים^י גם בגשמיות (דלא כמו המקובל היום), אבל רבנו לא מתייחס לפעולה הגשמית אלא לפעולה הרוחנית כנ"ל שהדופק לפעמים הוא בחי' קול דודי דופק/^י לעורר אותי לתשובה. ולפעמים הוא קול דסט"א לעורר אותי ח"ו לרע.

^ט לא ידוע מתי והיכן נאמרה תורה זו

^ט פעולתו הגשמית של הלב היא שהוא משאבה כפולה על כן יש בו שני חדרים, האחד מושך ושואב את הדם מהגוף ואל הגוף. והשניה אל הריאה ומהריאה. דהינו ששואב דם שעבר את כל סיבוב הגוף ודוחף אותו לריאה שם הוא מתחדש בחמצן וחוזר ללב שדוחף אותו חזרה לסובב בגוף.

^י שער מאמרי רשב"י – פירוש על ספר התיקונים – שם בתיקון ס"ט בדק"ז ע"א וז"ל אדהכי הא סבא דסבין קא נחית ואמר ר' ר' כלה איהי בבי מרעא מרחימיהו צריך לאתערא בדפיקו דילה יתיר דהא קול דודי דופק כו'. – ענין קול דודי דופק הוא כי (ע"ד) בחינת הנקודות הם המחייבים תנועת הדפקים כי אם היא תנועה למעלא באריכו אחי חולם כו'.

דע כי תיבת דופק מתחלקת לשתיים ד"ו פ"ק כי ד"ו הם נוקבא דז"א עם ז"א והם עצמם הוראת פ"ק כי בא"ת ב"ש מתחלפות ד"ק ו"ף כנודע וכבר ידעת כי התמורות והחלופים הם במטטרון שהוא היצירה ולכן נתחלפו פה אותיות ד"ו בפ"ק להורות כי מציאות הדפיקות הזה הוא נמצא ונוהג ענינו בכל העולמות בין בעולם העניון כי שם נקרא ז"א ונוקביה ד"ו, בין בעולם התמורו' ששם נקרא פ"ק.

ואמנם ענין הדפק הוא נמשך מן האחרים של אבא שהוא הוי"ה דידון והאחרים שלה הם בגמט' קפ"ד כמנין דפ"ק. וזהו סוד פקד עון אבות על בנים, כי שם זה הוא באבא הנקרא מחשבה.

....ועתה נבאר ענין אשר והוא כי כמו שתנועות הדפק יורה על חולאי הגוף, כך יורה על חולאי הנשמה, ולכן כפי תנועת הנקודות שיתנועע אז הדפק, כך בחינת התשובה, צריך האדם לשוב ולהתרפא מחולי (ר"ב ע"ג) הנפש, כי אם הדפק של האדם מורה תנועת צירי, שהיא בנינה, יורה על כי הפגם היה בדברי' הנוגעים ומתיחסים ותלוים באימא, כגון שחטא במצות כיבוד אב ואם או שנמנע מלהשתדל בתבונת דברי' התורה, ולכן ההוראה היא בדפק שהיא האחרים, כנז' להורות על שפגם, וכן אם התנועה היתה בניקוד פתח, שהיא בחכמה, יורה על שפגם בחכמת התורה, ונמנע מלהתחכם, ואם היה טגול יורה על שנמנע מגמילות חסדים שהוא בחסד וכיו"ב:

^{יא} שיר השירים פרק ה (ב) אָנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דוֹדִי דוֹפֵק פֶּתַח לִי אַחֲתִי רַעִיתִי יוֹנֵתִי תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל קִנְצוֹתֵי רִסְיִי לְיָלֵף:

רש"י (ב) אני ישנה – כשהייתי שלוח ושקט בבית ראשון נואשתי מעבוד הקב"ה כישנה ונרדמת. ולבי ער – זה הקב"ה כך נדרש בפסיקתא. ולבי ער – הקב"ה שהוא צור לבבי וחלקי ער לשמרני ולהטיב לי. קול דודי דופק – משרה שכנינו על הנביאים ומזהיר על ידיהם השכם ושלוח.

ספורנו – (ב) אני ישנה ולבי ער. משיבה עדת ה' הנה צדקו דברי דודי כי אמנם אני הייתי ישנה מעסוק בתורה ומצות: ולבי. שהם הנביאים וחכמי הדורות התעוררו והעירוני לשוב אל דודי ואנכי מריתי: קול דודי דופק. ע"י נביאיו: פתחי לי. שערי צדק שאוכל להכנס, כאמרו שובו אלי ואשובה אליכם:

נחל אשכול (חיד"א) – קול דודי שהוא הרוח דופק ליכנס בגוף לעורר האדם. ואומר פתחי לי אחותי רעיתי וכו' שהם ששה יודין בסופי תיבות רמז לאות וא"ו של השם ממקום שבא הרוח. שראשי נמלא טל מאותו הטל שעתיד הקב"ה להחיות המתים ולכן צריך להחיות הגוף ולקחת התעוררות לכן רומז הטל ההוא על המזון שהרוח מביא עליו מלמעלה:

^{יב} ספר הברית ח"א מאמר ז' פרק כה, עיין דבר רע"ט ח"ג דף רלד.

^{יג} ספר הברית – חלק א' מאמר ז' דעת רוח – פרק כד – תועלת האויר רב מאד הוא המחיה לכל החיים כי הוא הגורם תנועת הדם בנשימתם את האויר, כי האדם בעת נשימתו את האויר אל תוכו יתרחב לבו ובעת צאתו לחוץ יתקמץ לבו ויליד בזה דפק הדם ותנועתו, ולכן מספר דפיקת הדפק ומספר הנשימות של האדם שוים הם, אצל הילדים רכים ידפוק בחלק אחד מששים בשעה הנקרא (מינוטא) קט"ו פעם, גם מספר נשימותם כן הוא (במינוטא) אחת, ואצל אדם בינוני ידפוק הדפק במינוטא אחת פ"ד פעמים, גם מספר נשימותיו כן הוא, ואצל הזקנים שכבר חלש אצלם חום הטבעי המעורר התנועה אשר על כן על הרוב המה מצוננים ידפוק במינוטא אחת ע' פעמים וכן מספר נשימותם במינוטא אחת, וכתבו חכמי המחקרים כי בכל חמשה מינוטעין צריך האדם לנשימתו חבית גדולה מלאה אויר שהוא בכל שעה י"ב חביות גדולות. וע"י התנועות והדפק יטוב כל דם האדם בכל גופו דרך הלב כ"ד פעמים בשעה אחת:

זוהר רע"מ פנחס דף רלד. - וְהָהוּא רִחָא דְנִשְׁיב בְּכַנְפֵי רִיָּאָה וְאוֹתוֹ הַרוּחַ הַגּוֹשֵׁב בְּכַנְפֵי הַרִיָּאָה, (דהיינו ההארה שנמשכה מג"כ דז"א להמתיק את דיני המלכות כנזכר לט"ו), אִיהוּ אֶפְיָק קָלָא בְּקִנְיָה הוּא מוֹלֵאֵל אֶת הַקּוֹל לְכַד הַקִּנְיָה, כ"ל זה הרוח נכלל תחילה בדעת הנקלחת קנה, והיא משפעת צדוד הקול לז"א כי היא נשמת הו"ק, דְאִיהוּ שֶׁעַל הַדַּעַת נִלְמַד קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה כִי הַדַּעַת הִיא כְּלוּלָה מִחוּבָה, וְאֶתְמַר בָּהּ וְנִלְמַד כִּי כִּי אֶמַר יְהו"ה מְאַרְבַּע רִחוֹת בְּאֵי הַרְחָק דֵּהֵינּוּ מִד' מוֹחִין לְחוּב' וְחוּב' לְדַעַת לְז"א בִּלְבָב הַרוּחַ (והיינו המוחין דנ"כ טעמם) דְאִיִּנּוּן אֶרְבַּע אֲתוּוֹן יְהו"ה שְׁהֵם סוּד ל' אֲתוּוֹת הו"ה שֵׁשׁ בְּל' מוֹחִין, וְהָאֵי אִיהוּ רִחָא דְדִפְיָק בְּכָל עֶרְקִין דְלִבָּא וְזֶה הוּא הַרוּחַ הַדּוֹפֵק כָּל עוֹרְקֵי הַלֵּב, כ"ל הארה זו ממתקת כל ספירות המלכות, דְאֶתְמַר בְּהוֹן שְׁנַלְמַד בְּל' רִחוֹת, אֶל אֲשֶׁר יְהִי שְׁמָה הַרוּחַ לְלִבְתָּ לְכוּ דֵּהֵינּוּ שְׁנַמְשָׁכִים הָאֵרַת הַרוּחַ לְז"א וְלִמְלַכּוּת לְהַמְתִּיק אֶת דֵּינֵיהֶם. (מפ"ס)

^{יד} מצודות ציון שיר השירים ה' ב' עה"פ קול דודי דופק – דופק. ענין ההכאה בנחת על הדלת, כמו מתדפקים על הדלת (שופטים יט כב):

והנשימה אין הכוונה לפעולת הנשימה, אלא לאיכות הנשימה, היא **בא מן האויר** שנעשה **ע"י הדיבור**, דהיינו דבורים של העולם¹⁰. כי האדם בנשימתו מושך אויר, ובאויר מלובשים הבלי דבור של העולם, כגון כגון אוירים קדושים מלימוד תורה (כמבואר לעיל תורה קנט¹⁰), או דבורי כסופים לה' (כמבואר בתורה לא אות ח') או ח"ו להפך אוירים טמאים, הבלי כסופים לתאוות, והבלי דבור של בר דעת דקליפה (כמבואר בתורה מג¹⁷)

וכפי הדיבור דהיינו כפי האוירים הבאים מדבורים, שמושך בנשימתו **כן נעשה הדפק אם** משך בנשימתו אוירים מדבורים קדושים, אזי הוא נוקש **לטוב** ומזכיר אותו לעבודת ה', **או** אם משך בנשימתו אוירים מדבורים רעים, אזי הוא נוקש **להיפך** דהיינו שנוקש ומזכיר אותו לעבירה ח"ו:

ליקוטי תפילות חלק ראשון – תפילה קב [אות תתרכפ]: מיוסד ע"פ תורה ק"ס:

יהי רצון מלפניך יידיך אלהינו ואלהי אבותינו שאזכה תמיד לקבל על ידי נשימתי אוירים קדושים וטהורים הבאים מדבורים קדושים ועל ידי זה אזכה לדפק דקדושה ותסבב ברחמיך ותעזור לי ותושיעני שהדפק שלי יהיה דופק ונוקש בי לטובה, ויזכירני על ידי דפיקתו לעבודת השם יתברך כמו שכתוב: "קול דודי דופק, פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, שראשי נמלא טל, קוצותי רסיסי לילה" ותשמרני ותצילני מרוח רעה, ולא אשאוב ולא אקבל בנשימתי שום אויר ורוח רעה הנמשך מהסטרא אחרא הבא מדבורים פגומים, ותגן עלי ותשמרני ותצילני מהדפק דסטרא אחרא, ולא יהיה כח להדפק לדפק בי להזכירני לתאות עולם הזה והבלי חס ושלום, ותשמרני ותצילני תמיד מכל חטא ועון מעתה ועד עולם:

ואות תתרכפ: אנא רחום ברחמיך הרבים עשה מה שתעשה ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים באפן שאזכה לשוב אליך מהרה, אדון הנפלאות מחיה חיים, מזכיר נשפחות דפק בי לטובה, והזכירני בכל עת לשוב אליך באפן שאזכה לתשובה שלמה באמת, חיש קל מהרה ולא אשוב עוד לכסלה, רק אזכה לעבד אותך תמיד באמת ובלב שלם ולהתדבק בך באמת, אני וזרעי וזרע וזרעי וכל יוצאי חלצי וכל זרע עמך בית ישראל מעתה ועד עולם, אמן סלה:

עד כאן ביאור חברותא לתורה קס

¹⁰ **כמבואר בליקוטי תפילות תפילה קב** – יהי רצון מלפניך יידיך אלהינו ואלהי אבותינו שאזכה תמיד לקבל על ידי נשימתי אוירים קדושים וטהורים הבאים מדבורים קדושים ועל ידי זה אזכה לדפק דקדושה. .... ותשמרני ותצילני מרוח שטות מרוח רעה, ולא אשאוב ולא אקבל בנשימתי שום אויר ורוח רעה הנמשך מהסטרא אחרא הבא מדבורים פגומים...

¹¹ **תורה קנט** – ודבר זה הוא מבאר בגשמיות ממש, כי בשהאדם לומד יוצאים הבליים ואדים מפיו, ואפלו אם לפעמים אינו מוציא דבור מפיו, על כל זה בשעה שישב על הספר ומעיין, יוצאים הבליים ואדים ממנו, ויש בהם חמימות ולחות כידוע בטבע, ואלו ההבליים והאדים שיוצאים הם בחינת אש ומים, וכשאדם יכולים לעלות אל המקום הצריך להם, ואזי בליה מכה עליהם הנ"ל, הינו בחינת הגרדיני נימוסין וכו' שיוצאין בליה פנ"ל, ונתפזרים באויר, ובני אדם שואבין מהאויר, ואזי שואב כל אחד מכחות התורות האלו שנתפזרו באויר.

¹² **תורה מג** – וכשרשע מדבר ומוציא מפיו הבליים, מוליד אוירים ארסיים של גאוף. והשומע ממנו הדבורים, ונושם נשימות, מכניס בגופו אלו האוירים: ... נמצא שבלעם הוא דעת דקליפה, ועל ידי דבוריו הוליד אוירים ארסיים של גאוף. לזה כשבאו ממלחמת מדין, נאמר (במדבר ל"א): "ויקצף משה על פקודי החיל, ויאמר החייתם כל נקבה, הן הזה היו בדבר בלעם". 'בדבר' דיקא, כי על ידי דבריו, שהוא התגלות הדעת שלו, הוליד גאוף במדין. ולפיכך כשבאו ממלחמת מדין, כתיב (שם): "ויקרבו אל משה ראשי הפקדים וכו', ויאמרו ונקרב את קרבן ה' וכו', לכפר על נפשתינו לפני ה'". ודרשו רבותינו, וזכרונם לברכה (שבת ס"ד): 'שכף אמרו, אף על פי שמדי עברה יצאנו, מידי ההור לא יצאנו'